

καλοσύνη

καλοσύνη, η, ουσ. [<μσν. καλωσύνη], η καλοσύνη. **1.** (για καιρό) που είναι αίθριος, καλός: «πρέπει να μαζευτούμε νωρίς στο σπίτι, γιατί αλλάζει ο καιρός και δεν ξέρω για πόσο θα κρατήσει αυτή η καλοσύνη». **2α.** στον πλ. **οι καλοσύνες**, οι ευεργεσίες, οι αγαθοεργίες, οι καλές πράξεις: «έχει αρκετά λεφτά κι όπου μπορεί, κάνει καλοσύνες». **β.** τα προτερήματα, τα χαρίσματα κάποιου: «αυτό το παιδί είναι όλο καλοσύνες!». **γ.** (ειρωνικά) υποκριτικές εκδηλώσεις ευγένειας: «είναι απότομος άνθρωπος, αλλά, όταν βρίσκονται μπροστά οι γονείς του, είναι όλο καλοσύνες».

- αν έχετε την καλοσύνη, βλ. φρ. έχετε την καλοσύνη να(...).

- απ' τις καλοσύνες, ειρωνική απάντηση ή απάντηση με κάποια δόση πικρίας στην ερώτηση κάποιου γιατί είσαι έτσι; (ενν. σε τέτοια άσχημη ψυχολογική ή σωματική κατάσταση), και έχει την έννοια ότι τίποτα δεν έρχεται καλά, ευνοϊκά στη ζωή μας.

- έχετε την καλοσύνη να... ή θα είχατε την καλοσύνη να... ή θα είχατε την ευγενή καλοσύνη να..., έκφραση με την οποία παρακαλούμε κάποιον ευγενικά για κάτι: «με συγχωρείτε, έχετε την καλοσύνη να μου πείτε προς τα πού πέφτει η τάδε οδός; || θα είχατε την καλοσύνη να κρατήσετε για λίγο την τσάντα μου; || θα είχατε την ευγενή καλοσύνη να με βοηθήσετε να μεταφέρω αυτό το μπαούλο μέχρι την στάση;».

- η μεγάλη καλοσύνη είναι και μπουνταλοσύνη, βλ. λ. [μπουνταλοσύνη](#).

- καλοσύνη σου! (του! της! σας! τους! των!), **α.** έκφραση με την οποία εκφράζουμε ευγενικά σε κάποιον τις ευχαριστίες μας για τη βοήθεια που μας πρόσφερε: «καλοσύνη σας που μου κρατήσατε για λίγο την τσάντα μου». **β.** λέγεται και με ειρωνική διάθεση αντί του [ευχαριστώ](#): «έμαθα πως ήσουν άρρωστος. -Καλοσύνη σου που ήρθες να με δεις!».

- κάνω καλοσύνες, προβαίνω σε διάφορες ευεργεσίες, αγαθοεργίες: «όταν βλέπω πως μου περισσεύουν μερικά λεφτά, δεν ξεχνώ να κάνω διάφορες καλοσύνες».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας